

tilrettelægge tidstabellen således, at en gentagelse undgås.

Må jeg understrege, at det særlige udvalg — rent bortset fra dets mange værdifulde forslag — udfører en vigtig funktion ved at holde verdensoffentligheden underrettet om apartheidsystemets onder.

Jeg har især fæstnet mig ved udvalgets understregning af, at ansvaret for befrielse fra racismen i første række påhviler det sydafrikanske folk.

Må jeg i øvrigt i denne forbindelse minde om den tunesiske udenrigsministers udtalelse i generaldebatten om, at frihed ikke kan gives som en gave.

Dette betyder så afgjort ikke, at det internationale samfund kan frigøre sig fra sit ansvar, og beretningen understreger med rette De forenede Nationers pligt til at støtte foranstaltninger til fremme af en fredelig løsning.

Indtil dette mål er nået, er det således vor pligt fortsat at yde den undertrykte, ikke-hvide befolkning politisk, moralsk og materiel støtte inden for de af folkeretten satte rammer, og at yde humanitær hjælp til dem, der har behov derfor.

Jeg vil gerne fremsætte et par bemærkninger om, hvorledes vi efter min mening kan gøre en aktiv og nyttig indsats på disse forskellige områder.

Hvad angår spørgsmålet om politisk støtte vil jeg gentage den danske udenrigsministers udtalelse i generaldebatten den 8. oktober om, at Danmarks politik er uændret.

Må jeg her især minde om, at Danmark har støttet Generalforsamlingens resolutioner gående ud på, at situationen berettiger til universelt anvendte, forpligtende økonomiske sanktioner pålagt af Sikkerhedsrådet.

Vi må på ny understrege nødvendigheden af, at sådanne sanktioner bliver effektive; dette kræver fuld støtte og medvirken fra alle stater, herunder først og fremmest Sydafrikas største handelspartnere, idet sanktionerne ellers på forhånd vil være dømt til at mislykkes.

Med hensyn til spørgsmålet om moralsk støtte føler jeg mig overbevist om, at et af de mest virksomme midler ville være til stadighed at vise dem, der er ofre for apart-

heidpolitikken, at de ikke står alene. Dette er ikke i første række en regeringsopgave. Det er først og fremmest en opgave for hvert enkelt menneske, hvis samvittighed lider, når det ser grundlæggende menneskerettigheder trædt under fode. Hvad der her kan gøres på det intergouvernementale plan, er først og fremmest at foranledige, at velunderbyggede og korrekte oplysninger om apartheidsystemets onder kommer til sådanne enkeltpersoners og gruppers kundskab til brug for deres bestræbelser på at holde offentligheden i vore lande løbende underrettet om udviklingen.

Jeg har derfor med tilfredshed bemærket mig det arbejde, der er blevet udført af underudvalget om oplysningsvirksomhed, og jeg opfordrer indtrængende alle medlemslandenes regeringer til at besvare generalsekretærens note af 3. januar 1968. Det er noget forstemmende at konstatere fra dokument A/7259 af 9. oktober 1968, at kun ganske få regeringer hidtil har meddelt oplysninger om det arbejde, der udføres inden for nationale organisationer, der har helliget sig den opgave at oplyse offentligheden om apartheid. Må jeg her bemærke, at der i Danmark findes mange private organisationer, repræsenterende et bredt udsnit af samfundslivet på det politiske såvel som på andre felter, der til stadighed holder offentlighedens opmærksomhed henvendt på situationen i Sydafrika.

Til slut et par ord om spørgsmålet om materiel støtte. Her koncentrerer vi os om at yde hjælp under forskellige former til ofrene for undertrykkelsen. Jeg skal ikke komme nærmere ind på dette, men blot nævne, at vi inden for det forholdsvis korte tidsrum af 5 år har tidoblet vore offentlige bevillinger til disse formål. Efter i 1964 at have startet med et beløb på 200.000 kr., er vi nu i 1968 nået op på 2 mill. kr., svarende til ca. \$ 270.000. Dette beløb fordeles sig mellem FNs undervisningsprogram for sydafrikanere, FNs Trust Fund, det internationale universitetsudviklingsfond og forsvars- og hjælpefond. Jeg vil gerne understrege, ligesom formanden for FNs Trust Fond gjorde i den tale, hvormed han i onsdags forelagde årsberetningen, at denne bistand, selv om den ingenlunde er et alternativ til støtte på det politiske område, er en måde, hvorpå medlemsstaterne kan